

Απόφαση 315 / 2018 (Α1, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 315/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α1' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Γεώργιο Λέκκα Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Αθανάσιο Καγκάνη, Αλτάνα Κοκκοβού - Εισηγήτρια, Ιωάννη Μπαλιτσάρη και Αγγελική Τζαβάρα Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕ δημόσια στο ακροατήριό του, στις 6 Νοεμβρίου 2017, με την παρουσία και του Γραμματέα Γεωργίου Φιστούρη, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Της αναιρεσείουσας: Π. συζύγου Λ. Ν., κατοίκου ..., η οποία δεν παρασταθηκε στο ακροατήριο.

Του αναιρεσιβλήτου: Λ. Ν. του Π., κατοίκου ..., ο οποίος παραστάθηκε μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Δημητρίου Κρανιώτη και κατέθεσε προτάσεις. Στο σημείο αυτό αναγνώστηκε η από 2/11/2017 δήλωση παραίτησης της αναιρεσείουσας από το δικόγραφο της από 16/2/2017 αίτησης για αναίρεση της 8/2017 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Ναυπλίου. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσιβλήτου, αφού έλαβε το λόγο από τον Πρόεδρο, δήλωσε ότι η ως άνω δήλωση παραίτησης δεν έχει κοινοποιηθεί στον αναιρεσίβλητο. Το Δικαστήριο, αφού διασκέφθηκε με την παρουσία και του Γραμματέα του, δημοσίευσε δια του Προέδρου του την απόφαση που έχει τον ίδιο αριθμό με αυτό το πρακτικό, με την οποία διέταξε την πρόοδο της δίκης.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 29/7/2013 αγωγή του ήδη αναιρεσιβλήτου, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Ναυπλίου. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 255/2015 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 8/2017 του Μονομελούς Εφετείου Ναυπλίου. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί η αναιρεσείουσα με την από 16/2/2017 αίτησή της.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσιβλήτου ζήτησε την απόρριψη της αιτήσεως.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τις διατάξεις των άρθρων 294, 297 και 299 ΚΠολΔ, οι οποίες, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 573§1 του ίδιου Κώδικα, εφαρμόζονται και στη διαδικασία της δίκης

για την αναίρεση, προκύπτει ότι ο αναιρεσείων μπορεί να παραιτηθεί από το δικόγραφο της αίτησης αναίρεσης, που άσκησε κατά της απόφασης του ουσιαστικού δικαστηρίου, που εκδόθηκε σε βάρος του. Η περί της παραίτησης από το δικόγραφο του ενδίκου μέσου της αίτησης αναίρεσης σχετική δήλωση του αναιρεσείοντος γίνεται αποκλειστικά, κατά τους τύπους του άρθρου 297 ΚΠολΔ, δηλαδή ή με δήλωση που καταχωρίζεται στα πρακτικά ή με δικόγραφο που επιδίδεται στον αντίδικο του παραιτουμένου. Ως δικόγραφο νοείται κάθε έγγραφο που συντάσσεται από το διάδικο ή το δικαστικό του πληρεξούσιο για την πιστοποίηση της διαδικαστικής πράξης παραίτησης, κατ'αρθ.118 του ΚΠολΔ, που επιδίδεται από το δηλούντα διάδικο στον αντίδικο του.

Συνεπώς, παραίτηση από το δικόγραφο του ασκηθέντος ενδίκου μέσου της αναίρεσης, που γίνεται με κατάθεση απλώς του σχετικού δικογράφου στη Γραμματεία του δικαστηρίου που εκκρεμεί η υπόθεση, χωρίς επίδοση τούτου στον αντίδικο του παραιτουμένου, είναι ανίσχυρη και δεν συνεπάγεται έννομα αποτελέσματα και συγκεκριμένα δεν θεωρείται πως αυτή δεν ασκήθηκε και δεν καταργείται η δίκη (ΑΠ 736/2011, ΑΠ 1268/ 2009, ΑΠ 1527/2009). Στην προκειμένη περίπτωση υπόκειται προς κρίση η από 16-2-2017 αίτηση για αναίρεση της υπ' αριθ. 8/2017 τελεσίδικης απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Ναυπλίου, η οποία εκδόθηκε αντιμωλία των διαδίκων, κατά την ειδική διαδικασία των γαμικών διαφορών και απέρριψε την από 29-6-2015 έφεση της ενάγουσας-εναγομένης και ήδη αναιρεσείουσας κατά της υπ' αριθ. 255/2015 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου, η οποία είχε δεχθεί την από 27-8-2014 αγωγή της, καθώς και την από 29-7-2013 αγωγή του αναιρεσίβλητου και κήρυξε λυμένο το μεταξύ τους υφιστάμενο γάμο. Η αναιρεσείουσα παραιτήθηκε από το δικόγραφο της άνω αίτησης αναίρεσης με την από 2-11-2017 δήλωσή της, η οποία υπογράφεται από τον έχοντα ειδική προς τούτο πληρεξουσιότητα, δυνάμει του υπ' αριθ. 7.../2-11-2017 πληρεξουσίου του συμβολαιογράφου ..., Θ. Μ., δικηγόρο Αθηνών, Βασίλειο Κολλιόπουλο και κατατέθηκε από τον ίδιο στη Γραμματεία του Αρείου Πάγου, όπως προκύπτει από την από 2-11-2017 έκθεση της αρμοδίας γραμματέως Θ. Π., πλην όμως η παραίτηση αυτή δεν προκύπτει, ότι επιδόθηκε στον αναιρεσίβλητο και συνεπώς είναι ανίσχυρη και δεν συνεπάγεται έννομα αποτελέσματα, δηλαδή, δεν επέφερε κατάργηση της δίκης. Από τις διατάξεις των άρθρ. 108, 110 παρ.2, 498 παρ.1, 568 παρ.1,2 και 4 και 576 παρ.1-3 ΚΠολΔ προκύπτει ότι, αν κατά τη συζήτηση της αίτησης αναίρεσης δεν εμφανισθεί και δεν μετάσχει με τον προσήκοντα τρόπο σ' αυτή κάποιος διάδικος, το δικαστήριο ερευνά αυτεπαγγέλτως ποιος από τους διαδίκους επέσπευσε τη συζήτηση της αίτησης αναίρεσης και στην περίπτωση, που τη συζήτηση την επέσπευσε εγκύρως ο απολειπόμενος διάδικος, κλητεύοντας νόμιμα και εμπρόθεσμα τους λοιπούς ή κλητεύθηκε ο ίδιος νόμιμα και εμπρόθεσμα από τον επισπεύδοντα τη συζήτηση άλλο διάδικο, η υπόθεση συζητείται σαν να ήταν παρόντες όλοι οι διάδικοι. Κατά την αναφερόμενη στην αρχή της παρούσας δικάσιμο, όταν η υπόθεση εκφωνήθηκε από το πινάκιο στη σειρά της, η αναιρεσείουσα δεν εμφανίστηκε ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, ούτε κατέθεσε δήλωση, σύμφωνα με τα άρθρα 573 παρ.1 και 242 παρ.2 ΚΠολΔ κατ' αυτήν. Ο αναιρεσίβλητος, ο οποίος επισπεύδει τη συζήτηση, προσκομίζει και επικαλείται την υπ' αριθ.7...Γ/13-7-2017 έκθεση επίδοσης του δικαστικού επιμελητή στο Εφετείο Ναυπλίου, Π. Σ., από την οποία προκύπτει, ότι ακριβές αντίγραφο της κρινόμενης αίτησης αναίρεσης με πράξη ορισμού δικασίμου για τη δικάσιμο της 6-11-2017 και κλήση προς εμφάνιση κατ' αυτήν, επιδόθηκε νομίμως και εμπροθέσμως στην

αναιρεσείουσα. Επομένως, εφόσον αυτή δεν εμφανίσθηκε, κατά την εκφώνηση της υπόθεσης από τη σειρά του οικείου πινακίου και δεδομένου, ότι την αίτηση αναίρεσης υπογράφει ο δικηγόρος Ναυπλίου, Γεώργιος Νικολάου, ο οποίος, έχει διοριστεί από την αναιρεσείουσα πληρεξούσιός της, δυνάμει του υπ' αριθ. 7.../2-11-2017 πληρεξουσίου του συμβολαιογράφου ..., Θ. Μ. και η ίδια έχει αναγνωρίσει με αυτό ως έγκυρες όλες τις προηγούμενες πράξεις του και συνεπώς και την κρινόμενη αναίρεση, πρέπει να δικασθεί ερήμην και να προχωρήσει η συζήτηση παρά την απουσία της (άρθρο 576 παρ.2 εδ.α και γ ΚΠολΔ).

Από τα άρθρα 218 παρ.1 και 219 παρ.1 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με το άρθρο 591 παρ.1 ιδίου κώδικα, προκύπτει ότι σε περίπτωση επίκλησης εκ μέρους του ενάγοντος συζύγου δύο βάσεων του άρθρου 1439 ΑΚ, δυνάμει των οποίων αιτείται τη λύση του γάμου του και συγκεκριμένα, λόγω ισχυρού κλονισμού από λόγο που αφορά το πρόσωπο του εναγομένου συζύγου, σύμφωνα με την παραγράφο 1, αλλά και λόγω ισχυρού κλονισμού, που τεκμαίρεται, λόγω διετούς διάστασής τους, σύμφωνα με την παράγραφο 3, και ανεξάρτητα αν υπάρχει απλή σώρευση ή επικουρική, το δικαστήριο δεν είναι υποχρεωμένο, με βάση την αρχή της εξουσίας διαθέσεως (άρθ. 106 ΚΠολΔ), να λάβει υπόψη τη σειρά προτεραιότητας, που υποδεικνύει ο ενάγων, αλλά μπορεί να ερευνήσει πρώτα τη βάση της διετούς διάστασης, ακόμη και αν υποβάλλεται επικουρικά, και μόνον, αν αυτή δεν αποδεικνύεται, να προχωρήσει στην έρευνα της κύριας βάσης και τούτο, διότι οι άνω βάσεις της αγωγής διαζυγίου αναπτύσσουν ισοδύναμη ενέργεια, καθόσον η αιτούμενη με αυτές διάπλαση, που είναι η λύση του γάμου και όχι η δικαστική διάγνωση του λόγου διαζυγίου που δικαιολογεί την απαγγελία του, επέρχεται ήδη με την αποδοχή της μίας βάσης, έστω και επικουρικής, ώστε να καθίσταται αλυσιτελής η έρευνα της άλλης βάσης, για έλλειψη εννόμου συμφέροντος του ενάγοντος, το οποίο δεν υφίσταται ούτε για την άσκηση έφεσης ούτε και αναίρεσης για το λόγο αυτό εκ μέρους του, αφού με την παραδοχή της επικουρικής βάσης της αγωγής του και τη λύση του γάμου, που επιδίωκε με αυτή, θεωρείται ότι νίκησε (ΑΠ 20/2015, ΑΠ 470/2005). Έννομο δε συμφέρον για τον ίδιο λόγο δεν υφίσταται ούτε για την άσκηση έφεσης ή αναίρεσης από τον ενάγοντα, κατά της προσβαλλόμενης απόφασης, κατά το μέρος που δέχτηκε αντίθετη αγωγή του εναγομένου συζύγου και έλυσε το μεταξύ τους γάμο για τον προβλεπόμενο στο άρθρο 1439 παρ. 3 ΑΚ λόγο, αφού και ο ίδιος ο ενάγων επεδίωκε για τον ίδιο λόγο τη λύση του γάμου με την επικουρική βάση της αγωγής του, η οποία και έγινε δεκτή. Εξάλλου, ενόψει ότι με τις διατάξεις του άρθρου 1439 παρ. 1 και παρ. 3 ΑΚ καθιερώνεται πλέον ως λόγος διαζυγίου ο αντικειμενικός κλονισμός της έγγαμης σχέσης και είναι αδιάφορο, αν αυτός οφείλεται σε υπαίτιο ή ανυπαίτιο κλονιστικό γεγονός, ότι αντικείμενο της δίκης διαζυγίου είναι, όχι η δικαστική διάγνωση του λόγου διαζυγίου που δικαιολογεί την απαγγελία του, αλλά το διαπλαστικό δικαίωμα της λύσης του γάμου και ότι το δεδικασμένο της διαπλαστικής απόφασης του διαζυγίου αφορά στην έννομη σχέση ή συνέπεια ή στο δικαίωμα που κρίθηκε και δεν εκτείνεται σε ζητήματα υπαιτιότητας, στην περίπτωση που έγινε δεκτή αγωγή του ενάγοντος συζύγου για λύση του γάμου του με τον εναγόμενο, κατά την επικουρική της βάση, λόγω ισχυρού κλονισμού που τεκμαίρεται εξαιτίας της διετούς διάστασής τους, αυτός δεν έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει έφεση ή αναίρεση, ώστε να γίνει δεκτή η αγωγή του κατά την κύρια βάση της, για λύση του γάμου, λόγω ισχυρού κλονισμού, από λόγο που αφορά το πρόσωπο του εναγομένου, καθόσον οι αιτιολογίες της

απόφασης της λύσης του γάμου για το λόγο αυτό, δεν έχουν στοιχεία διατακτικού και δεν παράγουν δεδικασμένο για ζητήματα υπαιτιότητας σε άλλη δίκη, ούτε και στη δίκη διατροφής μετά το διαζύγιο, όπως προβλέπει το άρθρο 1442 ΑΚ, ενόψει της διάταξης του άρθρου 1444 παρ. 1 ΑΚ (ΑΠ 50/2013, ΑΠ 477/2012). Στην προκειμένη περίπτωση, από την παραδεκτή, κατ' άρθρο 561 παρ. 2 ΚΠολΔ, επισκόπηση των εγγράφων της δικογραφίας προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την προσβαλλόμενη υπ' αριθ. 8/2017 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Ναυπλίου απορρίφθηκε η από 29-6-2015 έφεση της ενάγουσας και ήδη αναιρεσείουσας κατά της υπ' αριθ. 255/2015 απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Ναυπλίου, με την οποία έγιναν δεκτές η από 27-8-2014 αγωγή αυτής (αναιρεσείουσας), κατά την επικουρική της βάση, καθώς και η από 29-7-2013 αγωγή του αναιρεσίβλητου για λύση του γάμου τους, λόγω ισχυρού κλονισμού της έγγαμης σχέσης, που τεκμαίρεται, εξαιτίας της διετούς διάστασής τους και κηρύχθηκε λυμένος ο γάμος τους, ενώ απορρίφθηκε η κύρια βάση της αγωγής της αναιρεσείουσας για λύση του γάμου τους, λόγω ισχυρού κλονισμού της έγγαμης σχέσης για λόγο που αφορά το πρόσωπο του αναιρεσίβλητου, για έλλειψη εννόμου συμφέροντος. Ήδη δε η αναιρεσείουσα με την ένδικη αίτηση αναίρεσης προσβάλλει την πιο πάνω απόφαση του Εφετείου κατά το μέρος, που επικύρωσε την απόρριψη της κύριας βάσης της αγωγής της, καθώς και κατά το μέρος που απέρριψε την ένστασή της περί καταχρηστικής άσκησης της αγωγής του αναιρεσίβλητου, που είχε γίνει δεκτή. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα και δεδομένου ότι από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 68, 73 και 556 παρ. 1 και 2 ΚΠολΔ, προκύπτει, ότι προϋπόθεση του παραδεκτού της άσκησης του ενδίκου μέσου της αναίρεσης, είναι και η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος, το οποίο ερευνάται αυτεπαγγέλτως και πρέπει να υφίσταται, τόσο κατά το χρόνο άσκησης όσο και κατά το χρόνο συζήτησής της (ΑΠ 1663/2010, ΑΠ 390/2009), η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης είναι απαράδεκτη, διότι δεν δικαιολογείται έννομο συμφέρον της αναιρεσείουσας για την άσκησή της, δεδομένου ότι νίκησε, αφού λύθηκε ο μεταξύ αυτής και του αναιρεσίβλητου γάμος για τον προβλεπόμενο στο άρθρο 1439 παρ. 3 του ΑΚ λόγο, με τον οποίο, εκτός από τον αναιρεσίβλητο, και η ίδια επεδίωκε τη λύση του με την επικουρική βάση της αγωγής της, η οποία και έγινε δεκτή. Ούτε, εξάλλου, αυτή έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει αναίρεση, ώστε να γίνει δεκτή η αγωγή της κατά την κύρια βάση της, για λύση του γάμου, λόγω ισχυρού κλονισμού, από λόγο που αφορά το πρόσωπο του εναγομένου και ήδη αναιρεσίβλητου, καθόσον από τις αιτιολογίες της απόφασης της λύσης του γάμου για το λόγο αυτό, που δεν έχουν στοιχεία διατακτικού, δεν παράγεται δεδικασμένο για ζητήματα υπαιτιότητας σε άλλη δίκη, όπως διατροφής ή αποζημίωσης, που πειράται αυτή να θεμελιώσει το έννομο συμφέρον της. Κατ' ακολουθίαν αυτών πρέπει να απορριφθεί η αίτηση αναίρεσης. Περαιτέρω, πρέπει να διαταχθεί, κατά την παρ. 4 του άρθρου 495 ΚΠολΔ, η εισαγωγή στο Δημόσιο Ταμείο του παραβόλου των τριακοσίων (300,00) ευρώ, που καταβλήθηκε από την αναιρεσείουσα, όπως προκύπτει από την υπ' αριθ. 10/2017 έκθεση κατάθεσης της αίτησης αναίρεσης. Τέλος, τα δικαστικά έξοδα του αναιρεσίβλητου, που κατέθεσε προτάσεις, πρέπει, κατά το σχετικό αίτημά του, να επιβληθούν σε βάρος της αναιρεσείουσας, λόγω της ήττας της (άρθ. 176, 183, 189 και 191 παρ.2 ΚΠολΔ), όπως ειδικότερα αναφέρεται στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 16-2-2017 αίτηση της Π. συζ. Λ. Ν., για αναίρεση της υπ' αριθ. 8/2017 απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Ναυπλίου. Διατάσσει την εισαγωγή του παραβόλου των τριακοσίων (300,00) ευρώ στο Δημόσιο Ταμείο.

Καταδικάζει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσίβλητου, τα οποία ορίζει στο ποσό των δύο χιλιάδων επτακοσίων (2700,00) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 23 Ιανουαρίου 2018.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 12 Φεβρουαρίου 2018.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ